

Bestuurlijke startnotitie voor het project “inrichting uiterwaarden van de Lek, bij Vianen, Nieuwegein en Houten”

September 2006

Doel bestuurlijke startnotitie

In deze bestuurlijke startnotitie voor het project “inrichting uiterwaarden van de Lek, bij Vianen, Nieuwegein en Houten” leggen de betrokken partijen de intentie vast om samen te gaan werken aan de eerste stap voor de daadwerkelijke inrichting van het gebied: het opstellen van een **inrichtingsvisie** voor het uiterwaardengebied.

Betrokken partijen

Aan het opstellen van de inrichtingsvisie werken de volgende partijen mee:

- Provincie Utrecht
- Waterschap Rivierenland
- Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden
- Gemeente Vianen
- Gemeente Houten
- Gemeente Nieuwegein

Aanleiding

In de PKB Ruimte voor de Rivier is het uiterwaardengebied Vianen-Hagestein opgenomen als maatregel om via het vergroten van de ruimte voor de rivierbedding de veiligheid in de aangrenzende gebieden te vergroten. Deze maatregel voorkomt of vermindert geplande dijkverzwaring op het traject Culemborg-Vianen.

Naast het bieden van veiligheid moet de maatregel volgens de PKB ook een bijdrage leveren aan het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit van het rivierengebied en het daarmee economisch, ecologisch en landschappelijk te versterken.

Middels een brief (4 april, zie bijlage) heeft de provincie Utrecht zich bij de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat aangemeld als gedelegeerd initiatiefnemer voor de maatregel ‘Honswijkerwaarden, Stuweiland Hagestein, Hagesteinse Uiterwaarden en Heerenwaard’ uit de PKB Ruimte voor de Rivier.

Doelstelling van het totale project

Doel van het project is om te komen tot een nieuwe ruimtelijke inrichting van het projectgebied. Hierbij wordt als uitgangspunt gehanteerd dat door de nieuwe inrichting ruimte voor de rivier wordt gecreëerd, met als doel toekomstige dijkverzwaring zoveel mogelijk te voorkomen. Tevens wordt bij de inrichting gestreefd naar zoveel mogelijk ruimtelijke kwaliteit, hiertoe wordt rekening gehouden met de reeds bestaande kwaliteiten en met de wensen, randvoorwaarden en ambities vanuit de andere gebruiksfuncties in het buitendijkse gebied.

Hydraulische randvoorwaarden

De uiteindelijke inrichting van het projectgebied dient te voldoen aan de hydraulische randvoorwaarden die aan de maatregel ‘Honswijkerwaarden, Stuweiland Hagestein, Hagesteinse Uiterwaarden en Heerenwaard’ zijn gesteld. Het gaat hierbij om een verlaging van de maximale hoogwaterstand met 6 cm tussen kilometerraaien 945.2 en 946.2, zoals is vastgelegd in de PKB.

Regionale wensen en randvoorwaarden

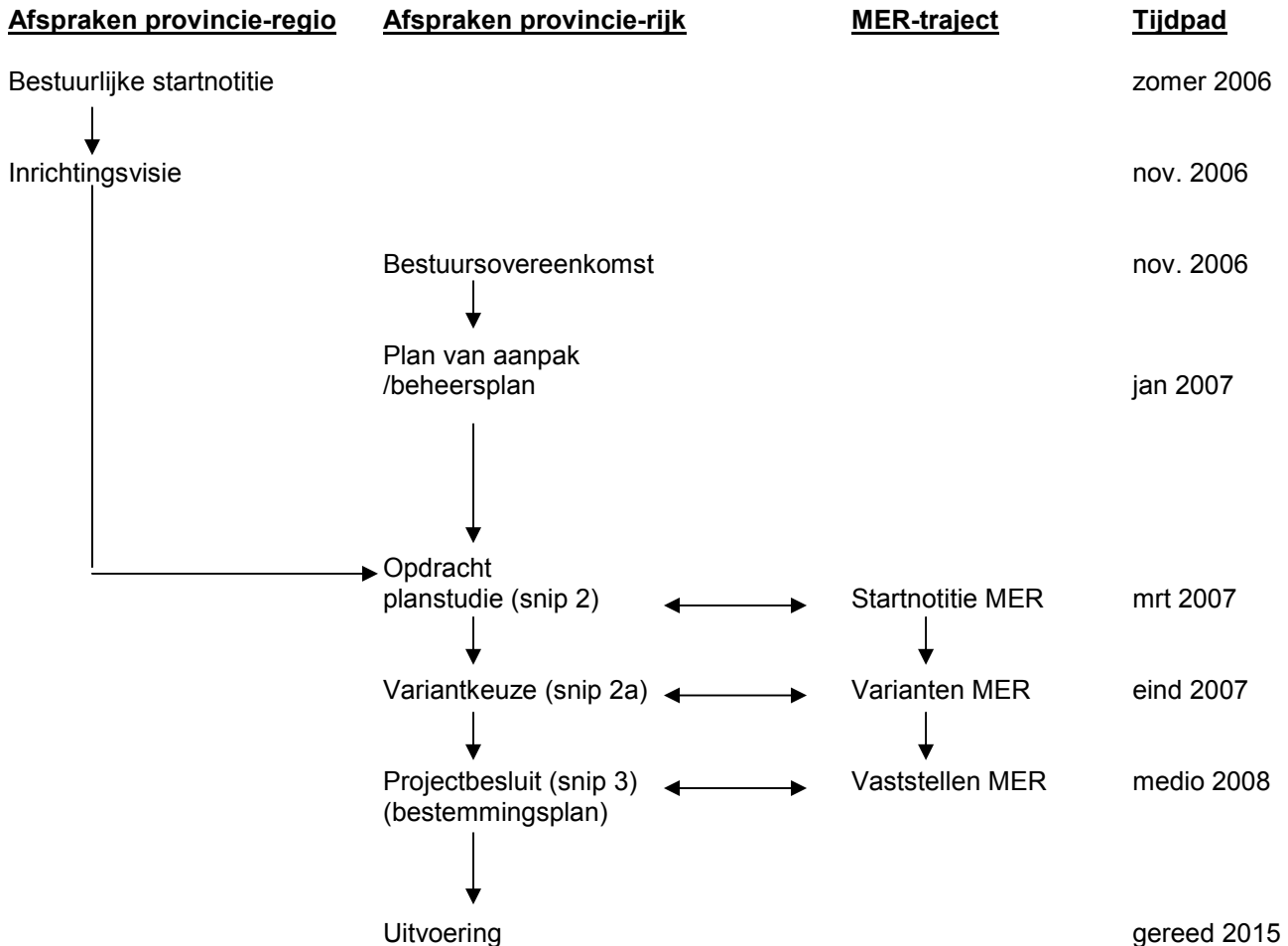
Vanuit de regionale partners zijn in een eerder stadium de wensen en randvoorwaarden in beeld gebracht. Deze zullen zo veel mogelijk worden meegenomen in de op te stellen inrichtingsvisie. Hieruit voortvloeiende aanvullende wensen voor de uitvoering zullen niet automatisch worden gefinancierd vanuit de PKB gelden.

De eerste inventarisatie heeft de volgende ambities en randvoorwaarden opgeleverd:

- Jachthavens
- Passantenhaven
- Bouwen op stuweiland
- Verplaatsen woonschepen
- Natuur- en recreatiedoelstellingen
- Bossenwaard
- Kwelproblematiek
- Buitenstad
- Veerstoep
- Beschermd dorps/stadsgezichten
- Historisch verkavelingspatroon
- Stadspark

Resultaten en planning

In onderstaand schema is de planning van de projectresultaten weergegeven die moeten worden behaald tot aan de start van het uitvoeringstraject. Vervolgens wordt in nader detail ingegaan op de inhoud van de te behalen projectresultaten.

Hieronder volgt een toelichting op de in de planning opgenomen projectresultaten

Bestuurlijke startnotitie

Hierin wordt door de betrokken partijen de intentie vastgelegd om samen te gaan werken aan het opstellen van de Inrichtingsvisie.

Inrichtingsvisie

In de inrichtingvisie wordt de gewenste ruimtelijke inrichting van het projectgebied omschreven, waarbij zoveel mogelijk rekening gehouden wordt met de doelstellingen van het project en de hydraulische randvoorwaarden.

Deze gewenste ruimtelijke inrichting kan omschreven worden in enkele varianten, waarbij afwegingen te maken zijn tussen de hydraulische effecten en het streven naar ruimtelijke kwaliteit.

Deze varianten kunnen daarop weer de basis vormen voor de op te stellen Planstudie en de Startnotitie MER voor het gebied.

Bestuursovereenkomst

Is de overeenkomst tussen de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat en de initiatiefnemer, in dit geval de provincie Utrecht. Hierin staan de afspraken die tussen rijk en initiatiefnemer worden gemaakt rond de voorbereiding van het project. De bestuursovereenkomst loopt tot en met het vaststellen van het projectbesluit.

Plan van aanpak/beheersplan

Het plan van aanpak omschrijft de werkzaamheden, de planning, kosten, communicatie, risicobeheersing en aankoopstrategie voor het project.

Het beheersplan beschrijft de projectbeheersing, kwaliteitsbeheersing en risicomanagement.

Beide plannen dienen binnen drie maanden na de inwerkingtreding van de bestuursovereenkomst aan de staatssecretaris te worden aangeboden.

Opdracht planstudie – Startnotitie MER

Maatregelen die worden uitgevoerd in het kader van Ruimte voor de Rivier dienen te voldoen aan de Spelregels voor Natte Infrastructuurprojecten (SNIP). In de SNIP systematiek is een bepaalde volgorde van beslismomenten opgenomen, die in dit project ook gevolgd wordt. Er is in dit document gekozen om de planning te beschrijven tot aan de uitvoeringsfase, dus tot en met het projectbesluit. Na vaststelling van het projectbesluit door de staatssecretaris zal er meer zicht zijn op de te verwachten werkzaamheden in de uitvoeringsfase. Op dat moment kan het project verder gedetailleerd worden.

Na vaststellen van de bestuursovereenkomst door de staatssecretaris kan de opdracht voor de planstudie verleend worden.

In dit project wordt er voor gekozen om het doorlopen van de SNIP systematiek tot aan het vaststellen van het projectbesluit parallel te laten lopen aan de stappen uit de MER procedure. Op die manier kan de voorbereiding en de keuze van varianten uit de MER procedure gebruikt worden in de variantkeuze ter voorbereiding van het projectbesluit.

Op deze wijze zal in deze fase de startnotitie MER gelijktijdig worden voorbereid met de opdracht voor de planstudie.

Variantkeuze – Varianten MER

In deze fase worden (parallel) de varianten voor de maatregel uitgewerkt. Na afloop van deze fase kiest de staatssecretaris het alternatief dat wordt uitgewerkt voor het projectbesluit.

Projectbesluit – Vaststellen MER

In het projectbesluit wordt op juridisch bindende wijze beslist hoe het project wordt uitgevoerd. Voor uiterwaardvergravingen is een bestemmingsplan de aangewezen planfiguur om zo'n besluit te nemen en zijn dus de gemeenten het beoogd gezag. Er is in de PKB een terugvaloptie opgenomen waarbij de Rijksprojectenprocedure kan worden ingezet, indien het er naar uitziet dat het projectbesluit niet tijdig door de regionale bestuursorganen genomen kan worden.

Het projectbesluit valt samen met het vaststellen van de MER.

Uitvoering

Na vaststellen van het projectbesluit start de uitvoeringsfase. Bij het starten van de uitvoeringsfase zullen rond het project nieuwe afspraken gemaakt worden.

Organisatie

Rond het tot stand komen van de inrichtingsvisie is een stuurgroep geformeerd bestaande uit bestuurlijke vertegenwoordigers van de eerder genoemde betrokken partijen, aangevuld met een vertegenwoordiger van het projectbureau Ruimte voor de Rivier en een vertegenwoordiger van Rijkswaterstaat. De stuurgroep wordt voorgezeten door de bestuurlijke vertegenwoordiger van de provincie Utrecht (als gedelegeerd initiatiefnemer van het project). Deze stuurgroep begeleidt het totstandkomen van de inrichtingsvisie en stelt deze vervolgens vast, alvorens hij ter vaststelling wordt aangeboden aan de besturen van de betrokken partijen.

De bestuurlijke vertegenwoordigers van de betrokken partijen dragen zorg voor terugkoppeling van de voortgang van de stuurgroep naar hun achterban.

De stuurgroep zal tot aan het tot stand komen van de inrichtingsvisie (november 2006) 2 á 3 keer bij elkaar komen.

Naast de stuurgroep zal ook een ambtelijke projectgroep gaan functioneren. In deze projectgroep worden de stuurgroepvergaderingen inhoudelijk voorbereid en wordt vanuit de betrokken partijen ambtelijke input geleverd aan het tot stand komen van de inrichtingsvisie.

De ambtelijke projectgroep zal tot november 2006 ca. 3 á 4 keer bij elkaar komen.

De verwachte tijdsbesteding voor de deelnemers tot aan het totstandkomen van de inrichtingsvisie is ca. 32 uur per deelnemer (voorbereiding, bijwonen vergaderingen, interne terugkoppeling).

De provincie verzorgt de projectorganisatie en levert de projectleider.

Financiën

Voor het opstellen van de inrichtingsvisie zal een gerenommeerd adviesbureau worden ingehuurd. De provincie Utrecht neemt als gedelegeerd initiatiefnemer de voorfinanciering van deze uitbesteding en de overige proceskosten voor haar rekening, tot aan het tot stand komen van de inrichtingsvisie.

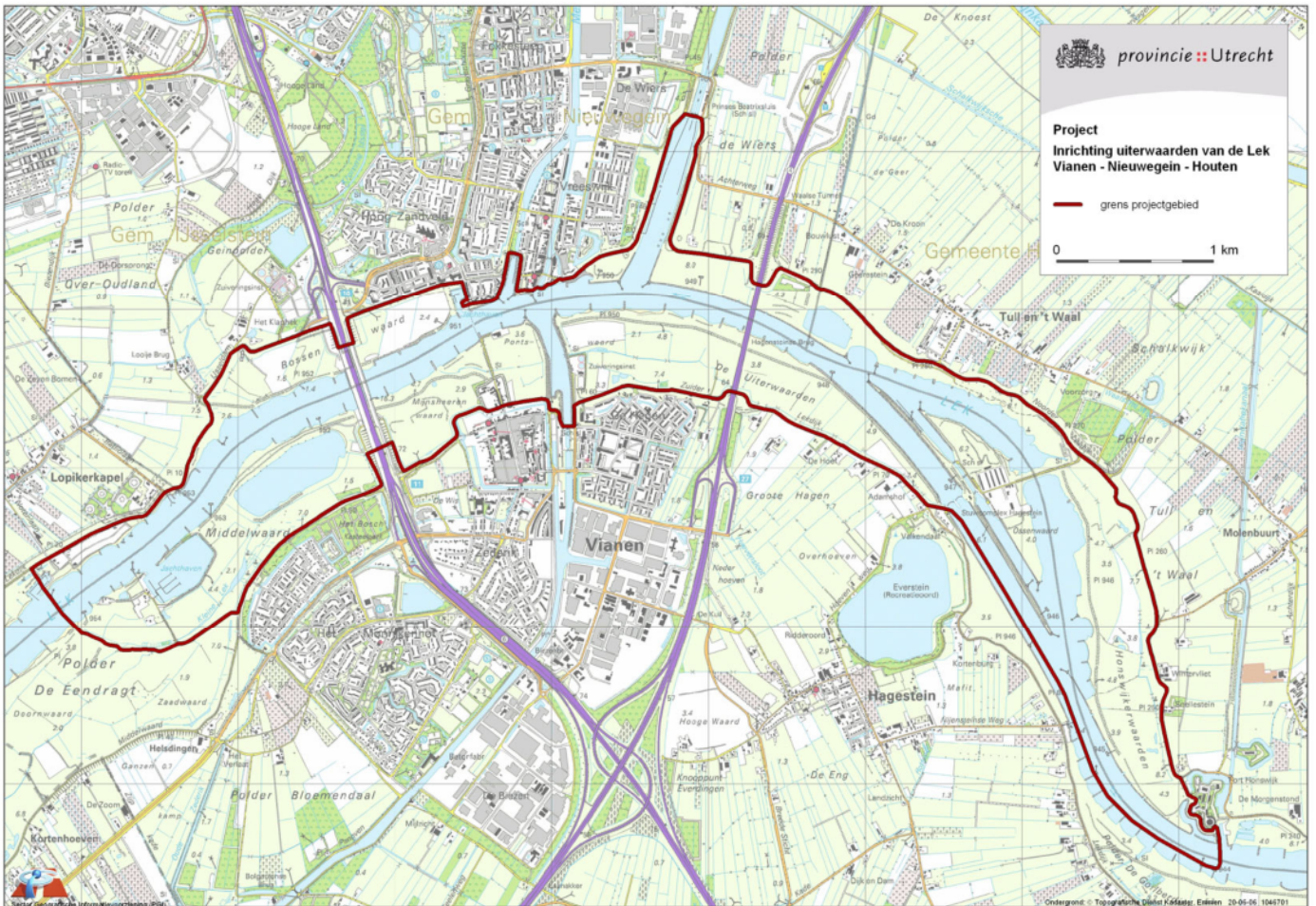
Hierbij wordt er van uitgegaan dat na de vaststelling van de PKB afspraken kunnen worden gemaakt met het projectbureau Ruimte voor de Rivier over verrekening van deze voorfinanciering uit de voorbereidingskosten, die vanuit de PKB zijn opgenomen voor deze maatregel.

Communicatie

De afzonderlijke partijen communiceren niet rechtstreeks over het project met derden, bedrijven en particulieren, maar stemmen dit eerst af met de stuurgroep.

Projectgebied

Het projectgebied is gelegen in het buitendijkse gebied van de Lek, tussen de rivierkilometers 944 en 954 (zie kaartje).

Ondertekening

De ondertekenaars spreken af zich in te zetten voor het tot stand komen van de inrichtingsvisie voor het project “inrichting uiterwaarden van de Lek, bij Vianen, Nieuwegein en Houten”, conform de omschrijving in bovenstaande notitie.

Datum :

Plaats :

Provincie Utrecht

Gemeente Vianen

Gemeente Houten

Gemeente Nieuwegein

Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden

Waterschap Rivierenland